

Božidar Vesković, "Praktično pčelarstvo sa radovima po mesecima", Beograd 1993.

Od svih 12 meseci u godini, pčelinja društva najmanje rade u novembru. U to vreme pčelinja društva sastoje se isključivo od pčela radilica i matice. Svi trutovi već su likvidirni od strane pčela radilica, jer oni u zimskom periodu nemaju nikakvu funkciju u pčelinjem društvu, a trošili bi daleko više hrane od pčela radilica. Ako bi u pčelinjem društvu bilo trutova, to bi bio siguran znak da nešto sa maticom nije u redu ili da uopšte nema matice.

U normalnim klimatskim uslovima vreme u novembru toliko zahladi da pčelinja društva skoro redovno već formiraju pčelinje klube, u kome miruju, štede hranu i energiju, proizvode i racionalno koriste toplotu. Tada, kao i uvek, svi članovi zajednice podjednako učestvuju u stvaranju, održavanju i korišćenju povoljnih životnih uslova. Zato se svi radovi na pčelinjaku podešavaju tako da se pčelinjim društvima pomogne u njihovom nastojanju da što više očuvaju svoju energiju i da troše što manje hrane, kako bi je više koristile kad počne razvoj legla u idućoj godini.

Radovi koje treba obaviti u novembru na pčelinjaku su sledeći:

- dovršiti uzimljanje pčelinjih društava;

- obezbediti pčelinjim društvima apsolutan mir i sprečiti pristup pčelinjaku svim domaćim i divljim životinjama;

- zaštititi pčelinja društva od jakih vetrova;

- čistiti leta od snega, leda i mrtvih pčela (ukoliko se u ovom mesecu pojave) i kontrolisati ventilaciju;

- postaviti daščice, od zemlje do poletaljke, rastriti kukuruzovinu ili drugi pogodan materijal ispred košnice, odnosno ispred pomenute daščice, da bi se pčelama olakšalo vraćanje u košnicu prilikom izletanja radi pročišćavanja. {jcomments on}